

Fekete Csaba emlékkönyv

2015, április 13 - 14:48 & #151; Oláh Róbert

„Kezembe veszem, olvasom és arról elmélkedem”, Emlékkönyv Fekete Csaba születésének 75. és könyvtárosi működésének 50. évfordulójára, szerk. Gáborjáni Szabó Botond, Oláh Róbert, Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények, 2015.

A *történelem, egyház- és neveléstörténeti részben* Szabó András eleveníti föl Gyulafehérvár felekezeti és hatalmi viszonyait a 16. század derekán, Győri János bemutatja a Debreceni Kollégium és egy kunsági partikula kapcsolatát és a fogalom minden eddiginél realitásosabb tartalmát, Kolombán Vilmos a Dési egyházmegye példáján mutatja föl Erdély etnikai és felekezeti viszonyainak napjainkat is előre vetítő változásait a 17-18. században, Kovács Teofil ismertette azokat a színes európai híreket, amelyeket a majdani ágens Szilágyi Sámuel peregrinusként közölt patrónusával Teleki Sándorral, Hegyi Ádám egy debreceni lelkész (Komáromi H. Mihály ismeretlen RMK-kal együtt előkerült) prédikációját közli, Gáborjáni Szabó Botond egy felségsértési perbe fogott lelkész irataiban vizsgálja Debrecen szerepét, és azt, hogy a város lojális volt-e az udvar iránt. Kovács Ábrahám dolgozata egy rendkívüli személyiség, Felméri Lajos pedagógiai programjának európai hátterét is felvázolja, Fekete Károly Csikesz Sándor személyiségének és grandiózus terveinek meghatározó szerepét is hangsúlyozza a tudatosan mintaértékű debreceni Egyetemi templom létrehozásában.

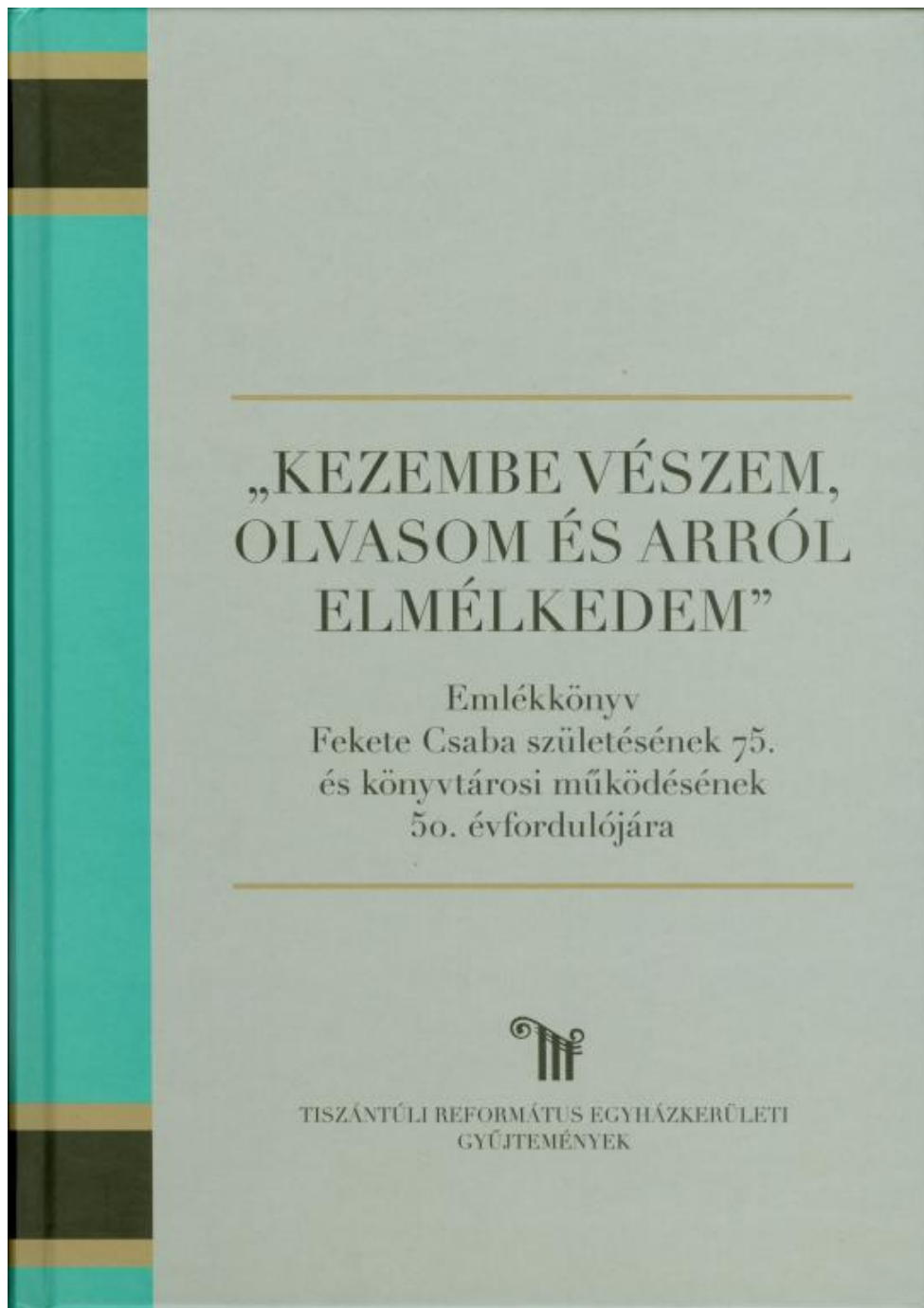
Monok István a *nyomdászat-, könyv-, és könyvtártörténeti fejezetben* három kiemelkedő jelentőségű svájci város könyvkiadásának hatását vizsgálja a 16. századi Magyarországon, imponáló információmeget kezelve a rá jellemző biztonsággal, Bánfi Szilvia Fekete Csaba egyik írásának tanulságait helyezi más megvilágításba Hoffhalter működésének bécsi előzményeire és a kor nyomdászati szokásaira tekintve, egy feltételezett Melius ábrázolás kapcsán, Ósz Sándor Előd Szegedi Gergely könyvtárának néhány darbjáról írva szép logikus fejtegetéssel igazolja többek között Kaprophontes Ferenc és Krasznai Polyagrios Ferenc személyének azonosságát, Imre Mihály herborni kutatásairól közöl több mint ígéretes beszámolót, hangsúlyozva, hogy Alsted, Piscator, Bisterfeld és mások egyeteme a jövőben jóval több figyelmet érdemel az RMK III. kutatások során. Perger Péter David Pareus és más heidelbergi professzorok kéziratok bejegyzéseit ismerteti Lövei Pellionis György kötetében. [A legutóbbi Bethlen konferencia kiállításának megnyitó beszédében úgy vélekedtem erről a kötetről, hogy valami csoda történhetett, mert évtizedek óta nem volt arra példa, hogy hasonló értéket a mi könyvtárunk szerezzon meg egy aukción. Azóta a hasonló csodák sokasodnak.] Csorba Dávid Miskolczi Csulyak Gáspár könyvtárának néhány példányát elemzi, olyan kolligátumokat is, melyek harmada unikális példány... Sipos Gábor Apáczai Csere János mesterének és munkatársának rendkívül értékes kéziratára hívja fel a figyelmet, Ecsedy Judit Páldi Székely István kolozsvári nyomdász, a magyar sokszorosított grafika egyik korai és jelentős alakjának munkásságát ismerteti, Oláh Róbert Bod Péter könyveinek a Nagykönyvtárban őrzött példányaikat közli, a szó szoros értelmében Fekete Csaba (vírusok által eltüntetett) munkáját folytatva,

Az *irodalom, nyelv-, és kutatástörténeti fejezetben* A. Molnár Ferenc a készülő új evangélikus énekeskönyv érdekében tekinti át Szenci Molnár Albert zsoldfordításainak használatát, Petróczi Éva Köleséri Sámuel és mások laudációi segítségével vázolja a gályarab Csúzi Cseh Jakab portréját, Vásárhelyi Judit Pósházi János pataki professzor Gaspar Sibelius fordításának alapos elemzését végezte el, míg Fazakas Gergely egy kolozsvári levéltáros, Markos András közlésre érett, mégis jórészt ismeretlen (Bethlen Katával, Bod Péterrel kapcsolatos) írásait és kutatási eredményeit hozza napvilágra olyan módon, hogy a régmúlt mellett az erdélyi magyar református tudományosság múlt századi viszonyaiba is betekintést enged.

A szintén kiváló *bibliafilológiai fejezetben* Karasszon István az őszösvetségi írásmagyarázat két módszertani kulcsfogalmát tárgyalja: a forráskritika és a redakció fogalmait, míg Kustár Zoltán a héber nyelv legáltalánosabb pontosító kötőszavának protestáns bibliafordításokban játszott szerepét adja élénk példatárral, statisztikai vizsgálattal.

Az *egyházzenei fejezetben* Karasszon Dezső egy Anjou-kori Antifonálé zenei és szöveges elemeinek, ezek összjátékának elemzését adja, Hubert Gabriella a többnyelvű magyarországi evangélikusság 16-17. századi vallási és kulturális kapcsolatainak egyik jeles dokumentumát mutatja be, Szabadi István olyan forrásokat közöl a 18. század első harmadából, amelyek a magyar református énekeskönyv-revizió korábban tisztázhatatlannak tűnő részleteiben is eligazítanak. Kurta József a gregoránumon alapuló erdélyi református istentiszteleti hagyományokkal és ezek szövegforrásaival foglalkozik, amelyek a húsvéti ünnepkörben a 19. századig éltek, végül Kinczler Zsuzsanna Félix Mendelson Bartholdi Lobgesangjáról írott munkájában a zsoldárok és a koráldallamok hatásaira is rámutat, majd Fekete Csaba tekintélyes személyi bibliográfiája zárja a kötetet.

(Részlet G. Szabó Botond köszöntéséből)

[1]

Forrás webcím: <http://silver.drk.hu/hu/content/fekete-csaba-emlekkonyv?page=3>

Hivatkozások

[1] <http://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/Csaba.jpg>